

Ex Libris Sancti Germani à pratis, 1

✻ AD DIVVM ✻

294

PAVLVM. III. CHRISTIANI
GREGIS PASTOREM
OPTIMVM.

DE DIEBUS DECRETORIIS, ET
CRISI EORVMQVE VERISSI-
MIS CAUSIS IN VIA GA-
leni, contra Neotericos Libellus.

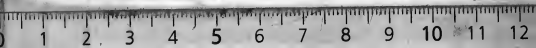
AVTORE MICHAELANGELO BLOND
ARTIVM AC MEDICINAE DO-
CTORE EXIMIO.

ABRAHAE AVEN HEZRE DELV
minaribus & Criticis Diebus Tractatus ab eo/
dem Autore nuperime recognitus
ac misus in praelium.

ROMAE M. D. XLIII.

Cum Privilegio Pontificio . In Decendum.

AD DIVVM

PAVLVM. III. CHRISTIANI

GRÆCIS PASTOREM

OPTIMVM.

DE DIEBUS DECRETORIIIS, ET

CRISI FORVMOVEVERISSI-

MIS CAVSIS IN VIA GA-

lent, contra Necessarios Episcopus.

AUTORE MICHAELANGELO BLONDI

AVVM AV MEDICINAE D.

CTORE EXIMIO.

ABRAHAM AVEN HEZRE DELA

minibus et Necessarios Episcopus

den. Autore Necessarios Episcopus

ac Necessarios Episcopus.

ROMAE. M. D. C. LXXIII.

Com. Principis Pontificis. In Ecclesia.

2

DIVO PAVLO. III. CHRISTIANI
GREGIS OPTIMO PASTORI.

MICHEL ANGE LV S B LOND V S, S,
POST OSCVLA PEDVM.

NDREA Thurino Erudito-
viro, ac medico eximio, P, optime
utor valde familiariter, est nāq̃ tuen
de valetudinis tuæ diligētissimus me
dicus. Tamen ipse, tuam gratiā Cle
mentia, ac Benignitatē, veneror lon
ge accuratius, Quoniam tua, S, omnibus Christi fidelibus
ea vberime largitur, quibus tam in hoc Sæculo q̃ in alio
quisq̃ fruitor opulētissime. Propterea ne videar vt seruus in
gratus, p̃spiciens, a conseruis quedā male culta, tuæ tamen
saluti perq̃ necessaria, curavi ea tuæ, B, retelere, gratia
seruande valetudinis, Scripsit. n. Andreas in Fracasstorū
Medicum, opusculum de Crisi, arbitrās se scripsisse defensio
nem Galeni, cum maxime offenderit illum. Ideo ne magni
errores transeant in legem medentium, B, P. conscripsi tuæ
Celsitudini quantum ambo obdormientes errauerint in do
ctrina de Crisi, in via Galeni. Quo, S, tua seruans Cursū
Lunæ & Solis, & aspectus planetarū de præcepto Gal.
salubri vita frui possit diutissime, ad salutem animarum &
principum Concordiam.

DIVO PAULO. III. CHRISTIANI
GREGIS OPTIMO PASTORI.

MICHAEL ANGELVS RONDVS.

POST OSCVLA PEDVM.

INDICA Thuringia Indico

quo, et michi christo, P. optime

inter vobis familiariter, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

et vobis, et vobis, et vobis, et vobis

AD DIVVM PAV-
LVM. III. CHRISTIANI
GREGIS OPTIMVM
PASTOREM.

MICHAEL ANGELVS BLONDVS.

DE DIEBUS DECRETORIIS ET
CRISI, ATQVE FORVM VE-
RISSIMIS CAVSIS.

RISTOTELES, primo de Cælo et
mūdo, ait, Deus & Natura, nihil faciunt fru-
stra, & primo Ethicorum, Ratio, inquit
etiam, vel natura, semper deſcatur ad opti-
ma: Tamē videns oppoſitū offitiū Naturæ
in quibuſdā, ꝑcipuæ circa artē medēdi, in-
ſurgens contra illos, vt in errantes, more Galeni, coactus
ſum, fateri, viam maxime illam eſſe tenendam in arte me-
dendi, quā natura ꝑſcripſit, & Hypp. atq; Galeno apuit,
neq; ab ea declinandum eſſe, Nam ſequentibus illam, om-
nia facilia & expedita ſunt. Contra illam vero viuētibus,
non alia vita eſt, q̃ contra aquam nauigantibus. Itaq; ma-
gnus ac optimus magiſter Deus ex occulto ſemper produ-
cit ingenia ꝑſtantiora, quo aperiant, vera ac neceſſaria me-
dico, & in comentariis Gal. contenta, a quibuſdam vero
male expoſita a quibuſdam etiam non intelecta, Qui tamē
& deſenſoris veræ artis medicæ ſibi aſcribunt nomē & de-
ſtruſtoris, errantium in via Galeni, ꝑſertim in doctrina
de Criſibus, ac diebus decretoriis, Vigiliis quorum poſtq̃

perlegi, inueni ꝑcipue duos & iudicio & doctrina errasse
in via Galeni propterea ne ipse etiam videar nauigare ad
uersus fluctus, apiam errores grauissimos illorū, quos ego
hactenus obseruauī vt principes artis medende quos etiā
spero post hac, iā amicitia magis cōiunctos mihi fore, hanc
ꝑcipue propter lectionem, ac fraternam quippe correctio
nem, non. n. in Scripturis amborum inueni præstantiam
quam profitentur, Et si ambo ꝑseferunt artem medicam
quia verā nō noscunt medēdi facultatē, Quod ꝑximis die
bus mihi clarissime patuit, ex literis vnus, quæ continent
reprobationes cuiusdam opinionis de Crisi, Hyeronimi
Fracastori, qui non scripsit de meth. Gal. quomodo no
scenda sit Crisi in humanis langoribus, seu qua arte dies
decretorii serutandi sint in morbis mortaliū. Itaq, inq
grauem errorem inciderit qui ꝑcepta Gal. oppugnat, Ex
hac lectione facillime noscetur. Et. n. is qui cupit testa
mentum Hypp. tueri, & Commentaria Gal. defendere,
vtiq, peruertit seriē Testamenti & Commentaria penitus
turbat. Ideo hunc puto dignissimum esse nomine offenso
ris, Namq, antiqua doctrina est Gal. de noscendis causis
Decretoriorum dierū & ipsius Crisi ex circuitu Lunæ &
motu Solis, Tertio de diebus Decretoriis. Propterea inaf
fectibus valetudinarium, necessariū est medico ꝑito serua
re aspectus Lunæ & Cursum Solis, nam dies Criticos bo
nos ac malos efficiunt Luna cū Sole, vt aperiam maxime
de ꝑcepto Gal. In destructionē illius qui putat se scripsis
se defensionem Gal. cum scripserit offensionem in Fraca
storum. Itaq, sic damnabitur Hyeronimus qui de Crisi re
citans diuersorum opinionem secundum motum Lunæ,
Nō tamen ille consentit Gal. quis omiserit viam astron
omorū de Crisi & diebus Decretoriis, vt & Andreas etiam
qui sequitur Lunā, exposuit verbo imitationis. Ideo cum
meum semper fuerit studere veritati, cuius & modo quoq,
moueor amore at cum doctrina Gal. Cogor male scriben
tibus recte scriptis respondere, non vt ipse tantum sentio,

verum vt omnis seola medentium seruat ex pcepto Gal.
 Quod si quibus nō dum est notum aculent propriā Iner-
 tiam & non damnent illos qui seruant dies decretorios in
 lāgoribus languentium ex cursu p̄cipue Lunæ demum &
 Solis, Propterea ne verbis obtundā quempiam ad rē acce-
 dens, narabo vt vere Crisis accipiēda & consideranda erit
 in affectibus humanis. Sed vt noscatur de quo fit dispu-
 tatio a diffinitione rei incipiam, vt pateat omnibus quid
 turba medentium ignorat, quid ue nouit prudentum Co-
 pia, maxime necessarium in propellendis langoribus, & re-
 stituendis, iam iam labentibus, sanitati. Hypp. docet pri-
 mo & tertio Epidimiarum q̄ Crisis est solutio morbi, nul-
 la neq̄ excretionē neq̄ absēsu euidenter p̄gresso, ait Gal.
 secūdo de diebus Decretoriis. Dies vero decretorius erit,
 in quo consideratur seu noscitur solutio morbi. Recte i-
 gitur scripsit Gal, tertio de diebus Decretoriis, Omnium
 certe superiorum Astrorum potentia fruimur, Verū, Sol
 maxime hunc orbem exornat & cōcine disponit, quippe
 veris, Aestatis, Autunni & Hyemis author alius nemo ex-
 stat, nec alius tam manifesto vel ex terrestri fece animalia
 generare potest, vt videtur ī Aestate, Quia in Cenosis ver-
 mium varie species creantur nullo existente animato p-
 ductore p̄ter Cenum. Itaq̄ Sol fruges maturat & animan-
 tia concitat ad propagationē. Ibidem Gal, magna sane &
 Lunæ opera in hac rerum substantia apparent, verum
 Solis effectibus posteriora. Et. n. menses hęc perpetuo
 ordinat, idq̄ Euidenter in marinis beluis conspicitur: Nā
 & cōchilia in pleno orbe Lunę, plenā sunt, in Coitu tamē
 tamq̄ vacua apparent. Idem etiam fateor de Cerebro ho-
 minis, quia turget ad Craneum vsq̄ in plenilunio, com-
 presum vero iacet in Nouilunio, vt uidi in plerisq̄ Capiti-
 bus hominum ictu sectis ad substantiam Cerebri, En igit̄
 vt Luna in mortalibus plurimum potest. Quinimo natu-
 ra ipsa, vniuersa animantia subiecta sunt eius proprietati-
 bus. Ideo & dies Decretorii fiunt ex Cursu Lunę, & Aspe

Atibus eius. Quia sic constituit Natura & ipse Deus. Itaque nomine & non re, appello medicum illum, qui dies Decretorios in affectibus humanis aliter vult discernere, quam ex cursu Lunae & aspectibus eius, cum Luna sit potissima causa Crisis & diei Decretorii, & non per se ipsa Natura hominis. Ideo Crassum iudicium est eius qui iudicat Crisim, seu discernit decretorios dies ex numero dierum. Quia non septimo vel vndecimo, aut quartodecimo die, ab initio morbi numerando, conperitur decretorius dies. Quoniam si hoc accideret, ex virtute affecti Corporis. Natura quolibet die Crisim posset efficere, ac eligere dies decretorios. Cum autem hoc minime fiat, dicendum est, quod sit Crisis virtute Lunae & eius aspectibus, ut paucis docebitur. Ait Gal. tertio de diebus decretoriis. Porro illud denuo repetendum est quod nos obseruantes verissimum esse conperimus, Ab Aegyptiis astronomis inuentum, Lunam non modo Aegris sed etiam sanis, Dies quales tandem futuri sint posse pronuntiare. Nimirum igitur dum Hypp. danna rit mutationes declinantes ad peiora, in diebus decretoriis Nouerat. n. ille, quod illud eueniret ex virtute Corporum Caelestium, Nam si fieret hoc de voluntate affecti, procul dubio, dies decretorius semper declinaret in melius, ppea non more sophistae, verum ordine medentis iuxta methodum Hypp. & Gal. recitabo vobis necessaria de Crisibus, seu decretoriis diebus, quae vel non dum nouistis, seu lecta non Intelligentes spreuistis, ut cognitu non necessaria optimo medenti, cum talia maxime noscenda sint, ut medium quoddam recuperande salutis. Quia aspectus Lunae seu stationes Tetragone & Diametre, ait, Gal. in eodem lib. In principis bonis, bonas faciunt alterationes, in malis malas. Ideo precipit Gal. talia obseruare, Propterea qui more errantis falsis obstreper sermonibus in oppositum caret medentis doctrina. Ego autem fateor, quod non spectat ad medicum perquirere qua manifesta ratione haec faciat Luna precipue in nobis. Quia hoc astronomum est. Illud vero inquirendum est,

5

dum est, quod pertinet ad aspectus Lunæ cum aliquo ex
planetis & in quibus signis fuerit, quoniam Luna afficit
atq; inficit mortales de proprietate signi atq; aspectus pla
nete. Itaq; quilibet affectuū mortalium seruat oēs Circui
tus sequentes consonos, Et compressis circuitibus Solis.
Dico q; Lunæ circuitus dierum stant numero, quia ince
dunt secundum motum Lunæ, propterea affectuū, quorū
dies septimus, seu quartodecimus est decretorius, dicen
dum est, q; fit in tali die bona vel Crisis mala, Secundum
Lunæ cursum tardū aut velocem, vt retulit Auen hazra
in Tractatu de Luminaribus & Criticis diebus, Ideo Gal.
Qui igitur ex proprio principio mutantur, Lunam Sequi
tur, qui vero ceu ab aere nobis circūfluō immutantur, In
toto quidem anno Solem, in singulis mensibus Lunam,
Hinc dicimus fieri maximas mutationes quæ & saluberri
mis accidunt septenis diebus, Hinc etiam illud fit, q; plu
rimi in eundē affectum sæpissime incidant, Qui igit mor
bos Hominum student propelere, dum non considerant
Cursum Lunæ, quæ est causā Sinthomatum, non medici
appellādi sunt Sed artis medice Corruptores. Itaq; & Crī
sis & dies Decretorius considerādus est ex circuitu Lunæ,
Quia in acutis morbis ait Gal, septimana est, quod spectat
ad Lunam, quia numerus dierum est, Indiuturnis Claris
simorum Syderum exortus, morborum Causa est, quoniā
hoc fit in circuitu anni, quod si quis aducit in oppositū
Hypp, tanq; pductorē artis medice qui de omnibus scrip
sit q; optime ad artem medendi spectantibus, De Luna ve
ro seu aspectibus eius, & Cursu cæterorum Syderum nil
dixerit, quinimo vt rem nō necessariam omiserit, comple
ctens solummodo numerum dierum ex accidentibus, dici
mus cum Gal, secundo de diebus Decretoriis, Hypp. non
ratione quadam p̄sualum, vt decimumseptimum Decre
torium esse statueret, vigesimo autem primo efficaciam a
dimeret, sed vsu & experientia doctum, Patet igitur quod
Luna cum Sole est particularis Causa affectuum humani

Corporis, Ideo ex circuitu amborum, considerande sunt affectiones & dies Decretorii. Itaq; Natura hominis nec sponte nec innata proprietate est causa proxima, nec particularis, faciens Crisim, nec ex cedit medicus limites artis proprie dum ex cursu Lunæ comprehendit Decretorios dies & mutationes quæ fiunt in affectis corporibus, quæ non fiunt ad imitationem Lunæ, Sed de Influxu & proprietate Lunæ, parcat igitur mihi Thuringius quia maxime in hoc decipitur, Nam quod violentum natura hominis patitur, Ex celeri Cursu Lunæ illud patitur, Sic & dies Decretorius antecedit septimum, quoniā in sexto nonnunq; et in quinto die efficitur Crisis, Tandem hæc Celeritas, non est ascribenda naturæ affecti Corporis, Sed ipsi Lunæ, & effectibus eius, Nec mirandum est, dū reprehensorio vtor sermone, quia imitor Gal. quoniam ille tertio de diebus Decretoriis, reprehendit illos qui in acutis morbis putant primum diem Hypp. enuntiasse, cum scripserit primum Circuitum imparium dierum Catalogo. Itaq; nec Hypp. nec Gal. processit numero Dierum, in morbis, quos imitantes medici, diem Circuitu procedere debent in affectibus humanis, & non numero dierum, quia primus Circuitus, quartum diem inducit, ait Gal. Sed imparium dierum, tertius erit dies, comprehendens lucem & tenebras, quæ perficiuntur horis viginti quatuor, Icq; dies statutus est princeps dierum a Galeno, qui cum perturbatione quadam morbos mutant, & est quaternarius cum septimo, & est dimidium Septimane, tertius & quintus dies coincidunt, & fit iudicium ex accessionibus, tamen non minus quarto die decernunt, Ideo Gal. Confutans illos qui numero dierum procedunt in morbis, indecernendis diebus Decretoriis, seu ipsa Crisi, ait, Si dierum numerus ipse decernendi facultatem haberet, non frequenter diebus imparibus, raro paribus, verum perpetuo. Imparibus, nunq; paribus de acutis morbis iudicium fieri oporteret, necq; n. septimi vel quarti numerus, Crisis autor est. Sed quod Luna recentiore

& terrena immutante motu quoq; Circuitus ad hos principes numeros venire contigat, merito in ipsis tamq; stata alterationum tempora inueniuntur, quippe, mutationes non numeris, sed Lunæ terrena debent. Itaq; tempus iunctum est mutationibus necessario, propterea & numerus dierum, Necq; paritas masculis & imparitas feminis est ascribenda, Nec imbecilitas uiris, Nec feminis fortitudo, Nec masculos acutis seu breuib; morbis, & feminas longis suppositas esse, sed feminas masculinos affectus & viros femininos langores posse pati, seu, vt prouenerit ex uirtute Lunæ & aspectibus, quoniam Luna terrena immutat, & eadem est causa p̄cipua, q̄ in septimanis fiant magne mutationes & in quaternionibus exigue, in quibus & parua accidit Crisis & magna. Ideo & accessiones quæ fiunt in acutis die tertio & aliis imparibus diebus eueniunt uirtute Lunæ, propterea, his diebus urget necessitas medicum ad iudicium. Itaq; quod de primo Dixi ad quartum, de tertio ad septimum, Idem dico de quinto ad nonum, de septimo ad undecimū, de nono ad tertium decimum, de undecimo ad quartum decimum, ac de septimo ad quartum decimum, finit namq; circuitus dierum per dies hos vt dictum est. Quare secundum accessiones in his diebus uirtute Lunæ fiunt dies Decretorii & Crisis, scilicet, in quarto, vel septimo, seu undecimo siue quarto decimo, vel tertio, seu quinto, vel sexto, siue octauo, aut nono, seu undecimo, vel tertio decimo, iudicando vt narraui. Quia his omnibus, fere diebus licet medico morbos per acutos iudicare, Quia illorum dies postremus Decretorius est septimus, & ante hunc non tam tertius, vel quintus q̄ etiam sextus, ait Gal, & de primo sit questio non vnq; inter prudentes medicos, Tamen tam tertius, q̄ quintus, & sextus, & septimus, omnes decernunt, propter vehementiam accessionum, Verum enimvero, notandum est q̄ septimus non constat ex integris septem diebus quod, & Hipp. & Gal. nouerunt, Et morbus qui ad vigesimū diem

ascendit diuturnus est, In hoc autem morbo paribus diebus accessiones fieri solent, Ideo Gal, refert dicta Hypp, tertio de diebus Decretoriis. Hæc igitur accessiones per quatuor inuiginti auctæ finiuntur, Et iungit, q̄ hæc supputatio nō potest fieri per dies integros, quia nec annus, nec mensis numerantur diebus integris, vt apud eosdem patet diffusius. Tres tandem septimane, minus q̄ viginti vno die constant, & quia Lunaris Circuitus, stat diebus viginti septem & tertia parte vnus. Itaq̄ numerus septenarius constat minus sextante diebus septem, Igitur quorum morbus iam fuerit diuturnus, hii paribus diebus patiuntur accessiones, tandem Crisis horum labitur ad vigesimū primum, propter circuitum Lunæ, & tempus mēstruorū, quod potestatem in nos habet, vt docuit Gal. Dicit autē aliquis, mutationes quæ accidunt corporibus & proprie & communes, non accidunt virtute Lunæ quoniam Eueniunt defectu ipsius naturæ hominis, itaq̄ hæc talia Luna non causat, Tamen iis Gal, scripsit oppositum, Nam proprie mutationes, tamq̄ ad propria principia spectant, & communes ad communem ambientis vltum, Ideo Gal, ait ad eundem modum vtrosq̄ Lunæ Circuitus fieri contingit & communes propriis paulo breuiores esse, docet ibidem, Sed propria mutatio Corporis est illa, quæ excircuitu signiferi descendit. Cōmunis vero orit̄ ex tempore mēstruorū sciēdū est etiam ex sententia Hypp, q̄ nulla supputatio potest fieri per dies integros, at per fractionem aliquius diei, vt monstraui superius de septimana, Quare illud idem dico nunc de numero quaternario dierū, de mense, de anno, ac de omnibus numeris simillimis. Quod si quis medentium, non Comprehendit vel negat hæc proculdubio expers est medice facultatis, in hos etiam falsos professores huius artis irascitur Gal, nam qui veritatē non diligunt amant in eptias, quia in morbis vt Crisim inueniant vtuntur exemplo similitudinario, vt septem peccatis mortalibus vel septem artibus liberalibus, quid autem spectat numerus similitudinarius ad picernā, Diui Pauli,

III. M. P. commitem Carolum qui obiit diem in circuitu quartodecimo & in oppositione Lunæ, seu ad familiarem nostrum qui occubuit die septimo ex morbo laterali, vel ad uxorem meam que cecidit e gradibus quarto nonas maias, hora sextadecima diei, duodecim vero horis, & minutis quinque post coniunctionem Lunæ, frangensq; Crura & Caput iniiciens vulnere occubuit nona Kal, Iulias eadem hora qua & cecidit, En ergo ut venit ad malam Crisim ex cursu Lunæ ad XX I. non dum peractum, illam autem urbis medentibus plurimis curare sperantibus ab initio pronosticati sumus morituram Tamen, cum nec febris neque convulsio adesset nisi post, XIII I. haud mihi credebant, his apparentibus, pronostico credere ceperunt post, XIII I. & fortius post, XV I I. XX I. autem non per acta verum monstratum est iudicium nostrum, Ex cursu Lunæ & aspectibus in reuolutione menstruorum malam eius futuram esse Crisim, Itaque apparentibus eius mensibus dicto die obiit diem, Itaque notissimum est sapienti, quod multiplex & excessus & defectus est medentium, nam quidam volentes fere veritatem de Crisi & diebus Decretoriis, prius oppositum efferunt, quinimo, in nugas incidunt, ut proprii ingenii retegant Crasiciem, Ideo tales, non adeo sunt vocandi ad consilium affecti, qui sunt fugiendi, ut nugatores, vel ut segnes, qui fugiunt laborem studendi, Constat, nam quod scripsi de meth. Gal, atque Hypp, quod iam & Ruricolæ & ipsi Nautæ norunt, Lunam, Scilicet, Tellurem & incolas eius, tamquam quemdam Principem magni regis, Solis, Immutare, ait Gal, cuius circuitus sequi dies Decretorios iam monstraui, Et quoque dierum coincidentium causas narraui, ut & in morbis noscatur Crisis & in secunda valetudine instituatur bona victus ratio, ex præcognitione temporis, quæ fit sano iudicio, Sed ut noscatur quis morbus sit acutus, dico ac cum Gal. Acutus morbus nuncupatur ex ipse motus, vel secundum Hypp. est accidens cum febre continua, qui Celerrime tendit ad Crisim, contrarius

huic est morbus diuturnus, & eius Crisis, Tamen confite-
or nouisse q̄ plurimos medicos, cum quibus sermonem fa-
ciens isdem de rebus, spernebant hæc, vt medico non ne-
cessaria, Nec mirandum, quoniam non tam quæ Hypp, res
liquit testamento legerunt, sed neq; etiam quæ Gal. scrip-
sit Clarius cupiunt discere, propter ignauiam, Ideo quæ
ignorant conantur damnare. Propterea plurimos interfi-
ciunt q̄uis impune, Quibus si accessiones, & morbi consti-
tutiones note forent, si tempora anni, & circuituum inui-
cem incrementa cognoscerent, hoc vtiq; non fieret, Tan-
dem ignorantia omnium malorum est Causa, Quare qui
bonus optat vocari medicus, oportet illum exercere Cor-
pus in oibus Simplicibus dispositionibus, vt ex illis singu-
lis iam noscat perfectas, ait Gal. secundo de Crisibus. Ta-
men dubium quod insurgit mihi mouendum est etiam, cō-
tra amborum opinionem, p̄cipue contra illius, qui vult, vt
Lunā imitetur Natura & non pareat eius influxibus, Itaq;
cur infans, conceptus in vtero, atq; egrediens in lucem se-
ptimo mense vitali fruitur aura, sexto autem, vel quinto,
vel octauo mense natus, nequaq;. Hoc. n. si fieret ad imi-
tationem Corporum Cælestium numero tantum, Dico
quod numerus in quo ternarius & quaternarius comperi-
tur numerus, ex arte medici numerus perfectus est, iis nāq;
numeris dierum, incidunt decretorii dies, et quoniam ter-
narium p̄fectum & quaternarium vnitatem & perfectionē
continet ac dualitatem. Ex ternario etiā & quaternario
conficitur numerus septenarius & octonarius, Ideo tam
quinto mense, q̄ sexto, veniens in lucē, deberet infans vi-
uere, Tamen necessario moritur, quinimo Octauo men-
se, fortior & perfectior existens infans, vitali tandem au-
ra frui deberet, Tamen Totum oppositum esse, manife-
stum est omnibus, Propterea dico q̄ p̄cipue Lunæ ascri-
bendum est, vt Infans natus Septimo mense viuatur, quia
primo mense Saturnus infrigidans ac desicans coagulat,
Secundo mense Iupiter immittit spiritum vitalem, tertio

Mars Componit ossa, quarto Sol calorem in corde & sanguinem in iocinore perficit quinto Venus componit faciem, disponens aures supercilia cum testibus, Verū septimo mense Luna situans membra in propriis locis diuidit ac ipsum Pulmonem. Ideo dum hoc mense nascitur Infans, vitali aura frui potest, Quod autē non viuat octauo mense, dico quod fit hoc propter prauitatem Saturni, quia perfecta Luna, fit conuersio ad Saturnum, qui membra Infantis stringit frigiditate, & frigidum præcipue cum Sicco vt inquit Arist. est mortificans, Itaq; numerus mensium non est Causa vt moriatur Infans octauo mense, sed neq; Sydus Saturni, quia tum fit mala Crisis, ex aspectu Lunæ cū Saturno, In nono autem mense, dum Infans nascitur, nimirum q̄ viuat & fiat optima Crisis, quia tum Iupiter regnans fauet illi, bonus utiq; planeta, quoniam calore diuidit membra ab utero parentis, At quoniā & Crisis & dies Decretorius, decernitur, vt dictum est Secundū Auen. Hezram, ex tardo seu cursu veloci Lunæ, Propterea sciēdum est, q̄ in Ariete Luna quādoq; velox est duobus mensibus, in Tauro p̄ mensem tantū, in Geminis tarda per mensem, in Cancro autem velox, in Leone velox, in Virgine tarda, in Libra tribus mensibus velox, In Scorpione totidem mensibus velox, & in Sagitario haud aliter in Capricorno eorundem mensium celeritatis seruat vestigia, in Aquario velox per mensem, sed in Piscibus, tarda per mensem, vt patet mense Ianuario.

Anno a natiuitate salutis nostre quadagesimo tertio supra quingentesimum & millesimum, Anno vero diui Pauli. M. P. nono, hoc tandem posui exempli gratia, Itaq; incedere modo Lunæ non intelligitur, de imitatione eius, vt interpretatur Andreas Thurinus, quia Gal. in plurimam dictis locis docet, q̄ genus humanum sub est influxibus Lunæ, Tandem incedere modo Lunæ nil aliud est q̄ ostendere in nobis eius proprietates, quibus natura nos supposuit, hoc igitur non est imitatio, sed est manifesta su

biectio eius influxibus, cum eius effectibus & afficimur & inficimur. Ideo mutationes quæ fiunt in nobis, non eueniunt ab ipsa hominis natura, neq; ab eius in trinfeco principio, sed ab effectibus Lunæ, vt superius perhibui de mente Gal. Neq; verbum sequimur, significat imitari, verum, significat progredi secundū voluntatem altērius, mā datis eius obtemperando. Tandem morbi qui Lunam vel Solem sequunt, non imitant illos, videlicet, non gradiunt vt ipsi in cedunt, at eorum sunt suppositi influxibus. Ideo morbi, in mensibus Lunam, in anno sequuntur Solē, quod monstratur in Corporibus nostris, In mense secundum naturam Lunæ, In anno autem secundum Solis, Demum ex iis colligitur, q̄ Sol in anno, Luna vero in mense est particularis & vniuersalis Causa mutationum nostri Corporis, scriptum. n. est, q̄ Sol est Lumen Cæli & rector mū di, & factor temporum, ille etiam mobilia cuncta mouet, estq; causa omnium nascentium ac crescentium in terris, itaq; refectionis est Author, dicitur & Cæli magnus spiritus, Luna vero est regina & gubernatrix noctis, potens in mari, omnis fructus a quæ per eam aperitur ac per Augmentum & ipsius decrementum fit incrementum & decrementum in medullis & cerebro hominis (vt dictum est superius) ac brutis animantibus. Cumq; hoc Gal. esset notissimum, rectissime scripsit, q̄ Crisis Luna est causa in mē se, & Sol in anno, Ideo dicendum est, quod homo seu eius Natura imbecillis, vel infecta, non potest imitari Lunam vel Solem, Nec etiam concoquere ex succis incoctum, nisi adiuta fauore amborum, Itaq; Natura hominis, nunq; per se est causa proxima seu particularis, Crisis, vel etiam cōcoctionis succorum, quod considerans Non transgredi or limites medicinæ, nā frequentissime & vobis accidit, ut valetudinariis, in coniunctione Lunæ vel in oppositione nō obtulistis Pharmacum, quia tū omnes succi mouēt in homine, Tandem timētes ne tum pharmacum educat laudabilem succum, illaudabilem vero destituat, Et sit fone

ris & nō salutis causa fores. Quod si quisq; vestrū nō time-
ret pculdubio tā i cōiunctiōe q̄ in oppositiōe lunæ, quisq;
mederium offerret pharmacū, vt in validū valetudini q̄pri-
mū restitueret hoc aut nō sit ppr timorē Lunæ, Igit̄ dicē-
dū est, q̄ Luna plurimū potest in nobis, Quinimo tā salu-
britatis q̄ hebetudinis, tū Lunā, cū Solē dico esse causā p̄ci-
puam, Itaq; virtutes nostri Corporis reguntur secundum
naturam horum maxime planetarum. Tandem Luna est
causa accessionum in morbis acutis diebus imparibus, p̄-
cipue die tertio, Et i diuturnis vt fiant quotidie seu i quar-
to circuitu, neq; est admittendus ille, qui quartum diem
morbi, vult, q̄ quarta etiam sit lunaris hebdomade, quo-
niam fit in nobis & accessus & recessus morborum, non
ex aliquo numero similitudinario, sed ab effectibus Lunæ
& in circuitibus fiunt Crises secundum velocem seu tar-
dum Cursum eius, propterea vehementer errant qui in lā-
goribus humanis respiciunt numerum dierum, & ex nume-
ro proportionem cum Luna. Et cum quis dicit, natura
super materiam morbi efficit notabiles impræssiones. per
quodras septimanarū distinguens, tanq̄ mensis operan-
tis naturæ hominis esset, & non Lunæ, salitur, quinimo
maximē decipitur, quia & principii morbi & auctioris, sta-
tus etiā & declinationis, in mēse Luna est causa specialis-
sima, Lunaris etenim mēsis est, & quicquid fit in mēse eius
est, vt & annus solaris & quæ fiunt in eo eius sunt, Non
n. tempus mensis Ianuarii quo scripsi hæc, erit tempus al-
terius mēsis, nec defectus fructuū p̄teriti anni erit sequētis
āni defectus, Nāq; Solis cursus, et natura illius āni fecit il-
lud, alia vero efficit luna alterius mensis. Itaq; causa effi-
ciens Crisis, erit luna in acutis, sed in diuturnis morbis e-
rit Sol, & non natura hominis salubris vel infecta vt asse-
rit Hyeronimus Fracastorus cum Andrea Thurino, Gal.
tandem credendum est, & non Hyeronimo seu Andree
quorū alter melancoliam vult causā esse Crisis in quar-
to, nam tardissimus est motus eius & hætenus succus ille
nō mouetur non fit Crisis secundum illum, ipse autem di-

co, q̄ nō tā melāncoliz sed neq; alio cui vis succorū Crīsis
est ascribenda, sed neq; quartus dies, & est pars vna heb-
domadæ & vult Thurinus q̄ is quartus per magnā habeat
facultatem Crīsis, cuius causam non docet, sed est Luna
cum in quarto circuitu acutorū sit Crīsis, is etiam mouet
cōtra Hyeronimū hoc modo. Quod dū humoribus tribu-
endum sit ascribatur potius bili q̄ melācoliz quia bilis est
causa motus succorum & est vehiculum illorū, itaq; & ip-
sius Crīsis succus is potior causa deberet esse, Ego autem
de mēte Gal. dixi ac dico Nullū ex succis causam esse Cri-
sis, neq; vna omnes, seu tenuitatē vel Crassitiē, neq; tardū
aut celerē motū illorū, vel tenacitatē vel frigidā vel cali-
dā succorū propriatē, sed lunā & aspectus eius quæ & mo-
tus humorū in nobis est causa & quietis in mēte, vt & Sol
in anno, hoc tandē vobis amicis & patribus volui scripsisse
se quo meū amorē & quoq; affectionē erga vos & doctrī-
nā Gal. nosceretis, Et si quid præter opinionē vestrā scri-
ptū inueneritis cū sit de meth. Gal. æquo animo ferre po-
teritis, quod si quicq; ægro animo acceperitis ex hac lūcu-
bratiuncula, q̄ primū docentes me p̄stantiori ingenio q̄ fe-
cistis hactenus, scriptis certiorē reddentes per gratum mi-
hi erit.

Ex tugurio Blondi.